

Compleet

Sjoerd en Ellen Ingwerda leefden zoals zij het zich vanaf hun achttiende – en aanvankelijk zonder het van elkaar te weten – hadden voorgesteld.

'Hoe gaat het, gaat het goed?' vroegen ouders, kennissen en attente collega's, en altijd was het antwoord van Sjoerd en Ellen een ingesleten en behaaglijk automatisme, een antwoord als een schouder, een bovenarm waar je in het voorbijgaan even tegenaan leunt, niet met de bedoeling om steun te zoeken maar bij wijze van zijdelingse kozing. 'Ja, heel goed!' zeiden ze onmiddellijk en zonder erbij na te denken, en nooit was hun antwoord, die snelle reflex, het instinctieve knikje van het hoofd, de glimlach, het korte 'ja', waarna boven- en onderlip elkaar heel even raakten (met als effect dat je eigenlijk 'jaam' zei), gevolgd door 'heel goed!' en een tweede hoofdknik, nu schuins, en benadrukt door het vingerknipsnelle optrekken van beide wenkbrauwen – nooit was hun antwoord berekenend, want reflexen kennen geen moraal. Ja, het ging goed. Heel goed. Dat kon ook niet anders. Sjoerd en Ellen woonden waar ze graag wilden wonen, in een middelgrote stad en in een buurt waar iedereen een voor- en achtertuin had. 's Ochtends hing het Hollandse licht in glasheldere eenvoud rondom hun vrijstaande huis, en uit welke van de twaalf ramen - slaapkamer, zolder, keuken, al die vensters, vensters als vrienden – je ook naar buiten keek, overal maakte dit licht van de groendoorschoten straat een doorkijk, een prent die je kon toevoegen aan een verzameling van pittoreske straatfoto's. En dat was ook precies wat Sjoerd en Ellen hadden bereikt: ze hadden zichzelf, elkaar en hun bezittingen verzameld en nu waren ze compleet. Af. Klaar. Ruilen hoefde niet meer, alles was er. Ze hadden kinderen, drie. Ze hadden veel vrije tijd. Ze hadden zin in de toekomst. Ze hadden geduld, met elkaar, met de kinderen, en ook met vreemden. Ze hadden

smaak. Ze hadden allebei een baan, en allebei werkten ze minder dan acht uur per dag, ze hoefden niet ver te reizen naar hun werk, en nu, in de warmste maand van de zomer, werken ze helemaal niet, ze hebben vrij, vakantie. Maar ze hoeven niet zo nodig op reis, zij zitten thuis, op smeedijzeren stoelen onder de iep in hun diepe, drukke, rommelige en levende achtertuin, twee van de kinderen spelen op de voor de auto's afgesloten straat, de jongste is een middag bij een vriendje van school dat anderhalve straat verder woont. Bij de burens blaft een hond, schel maar niet luid, Ellen rookt een sigaret en Sjoerd kauwt een dropje weg, geen van beiden heeft gewoonten waar de ander zich aan ergert, binnen draait een was (bont), de telefoon gaat een paar maal en het antwoordapparaat klikt aan, de middagzon valt bij Ellen op haar halfblote rug en bij Sjoerd alleen maar op een stukje van zijn onderarm, hij zit in de schaduw van de iep, ze drinken Engelse thee die inmiddels lauw is geworden maar dat maakt niet uit, zoals het ook niet echt stoort dat er drie mooie, mooie huizen verder af en toe een klopboor krijst. Een bromvlieg keert telkens suiswiegend naar hun tuintafel terug, en Ellen wappert met haar hand. Ze kijkt naar Sjoerd, die iets in een maandblad leest.

'Ja, heel goed!' Straks eten uit de oven, iets lichts, door Sjoerd de dag tevoren klaargemaakt, daarna televisie voor de kinderen en zichzelf de avondkrant, misschien wat wijn, en ten slotte met z'n tweeën een wandeling naar het stadspark en weer terug, want Sjoerd en Ellen hebben kinderen die heus wel even alleen kunnen worden gelaten, óók wanneer het eigenlijk bedtijd voor ze is. Maar voor het zover is, staat Sjoerd op om de mountainbike van de oudste te repareren. Ellen neemt de theeglazen mee naar binnen, luistert het antwoordapparaat af en belt haar ouders terug die twee lieve boodschappen hebben ingesproken. Oudste en middelste komen via de garage terug de tuin in: o, het klateren van kinderstemmen, springverende uithalen, met

sierlijke dwarreling uiteenspattend als Chinees vuurwerk in alle kleuren. Ze komen bij Sjoerd zitten, Ellen legt de hoorn neer, want de in-gesprektoon klinkt. Straks nog een keer bellen; eerst de jongste ophalen bij het schoolvriendje. De zon zakt kameraadschappelijk achter de iep, nu wordt het zeven uur, half acht, eigenlijk hadden Sjoerd en Ellen en de kinderen allang aan het avondeten moeten zitten. Ze zijn te laat, en daardoor krijgt de tijd iets gezellig rommeligs. Oudste en middelste spelen dat ze nog steeds niet weten hoe ze een band moeten plakken, zodat papa met veel grapjes nóg een keer begint aan voordoen en uitleggen. Daarna een glas cafeïnevrije cola, allebei, en liggend in het gras constateren oudste en middelste genietend dat ze 'heel erge' honger hebben. Lekker eten zo meteen. Sjoerd is naar binnen gegaan, hij neemt de telefoon op. Het duurt maar heel even, zijn gesprek, hij zit voorover op de bank, knieën tegen elkaar, een beetje in de houding van Ellen-als-ze-belt. Af en toe omkijken, wat voeren de kinderen uit? Prutsen nu zélf aan de fiets. Goed zo. Sjoerd zet zonnebril af en doet schort om. Maakt groente klaar voor bij het ovengerecht. Oudste dekt uit zichzelf buiten de tuintafel. Borden, bestek. Ellen komt terug met jongste op de arm. Zij vraagt of Sjoerd misschien toevallig heeft gebeld. Nee, antwoordt Sjoerd, en even spreiden zich zijn vingers op het aanrechtblad. 'Nee, hoezo?' Ellen knikt even, loopt de kamer in, neemt de hoorn op en drukt op *repeat*, knopje linksonder. Haar ouders zijn nu niet meer in gesprek, en als er aan de andere kant van de lijn wordt opgenomen, wil Ellen al meteen iets zeggen, iets als 'hoi, hallo mam', maar dan hoort ze: 'Hallo? Met Diane.' En op de *display* achter de R een nummer dat ze niet kent. Kengetal 010. *Repeat*. De volgende ochtend was het zomerlicht als altijd net zo hard en helder als het dubbel glas in alle twaalf ramen van hun grote huis, maar glas en raam en tuin en licht hadden allemaal een andere naam gekregen, net als Sjoerd en

Ellen zelf; net als hun leven zoals ze zich dat hadden voorgesteld.

Overal kwam die andere naam bij, en zelfs nadat alles was uitgelegd en zij in de loop van de maanden met methodische beheersing op beschaafde-mensentoon ruzie hadden gemaakt; nadat Ellen vier keer zover was geweest om echtscheidingspapieren aan te vragen en Sjoerd in drie jaar tijd een aantal keren het gezin had verlaten en eenmaal pas na een halfjaar weer was thuisgekomen; zelfs jaren later, toen de kinderen uit huis waren en zijzelf al sinds lang weer tegen iedereen die van hen hield zeiden dat het goed ging, 'ja, heel goed' – zelfs toen kreeg niets ooit meer de oude naam terug, de naam van hun verzameling, zelfs niet nadat Sjoerd had gezworen dat hij nooit meer met die ander.

Want die ander blééf, zij het slechts in hun abstracte verzameling. Die ander bleef er overal en altijd bij. Bleef in alles en bij iedereen, tot en met de bromvlieg in de tuin en de schaduw van de iep. Altijd óók die verre naam. Diane. Overcompleet. Te veel. Niet goed. Nee, het gaat niet goed.